

CYNGOR SIR YNYS MÔN

Cyfarfod:	Cyngor Sir
Dyddiad:	12 Mai 2026
Teitl yr adroddiad:	Cynrychiolaeth ar gyrff allanol
Adroddiad gan:	Pennaeth Democratiaeth
Pwrpas yr Adroddiad:	Derbyn cadarnhad y Cyngor i'r gynrychiolaeth ar gyrff allanol

Cefndir

1. Yn unol ag adran 5.8 y cyfansoddiad, mae'n ofynnol i'r Cyngor gadarnhau yn flynyddol y rhestr o gynghorwyr a benodwyd i gyrff allanol.
2. Yr Arweinydd mewn ymgynghoriad gyda'r Pennaeth Democratiaeth sydd a'r hawl i benderfynu ar gynrychiolaeth ar gyrff allanol pan mae'n rhaid cael aelod o'r Pwyllgor Gwaith. Mae penodiadau eraill i gyrff allanol yn destun cadarnhad gan y Cyngor llawn.
3. Fel arfer bydd penodiadau i gyrff allanol am gyfnod o bum mlynedd, hyd at yr etholiadau llywodraeth leol nesaf (mis Mai 2027) ac yn amodol ar adolygiad neu gadarnhad blynyddol. Os bydd angen gwneud newidiadau i benodiadau yn ystod y cyfnod, rhoddyd yr awdurdod i'r Prif Weithredwr wneud hynny mewn ymgynghoriad gyda arweinyddion y grwpiau gwleidyddol perthnasol.
4. Gwnaed newidiadau i gynrychiolaeth rhai cyrff allanol yn ystod y flwyddyn i adlewyrchu newidiadau cyfrifoldeb ar y Pwyllgor Gwaith. Hefyd mae rôl pencampwr gofalwyr ac oed gyfeillgar wedi eu cyfuno.
5. Mewn perthynas â chyrrff allanol lleol sydd wedi eu cyfyngu yn bennaf neu'n rhannol i ward unigol, bydd Cynghorwyr y ward berthnasol fel arfer yn cytuno ar y cynrychiolydd ymysg ei gilydd. Mae protocol ar ymgysylltu gyda grwpiau lleol yn rhan o gyfansoddiad y Cyngor ac mae'n rhoi arweiniad ar ymgysylltu gyda grwpiau lleol fel cynghorau cymuned a fforymau lleol.

6. Yn unol â chyfansoddiad y Cyngor, rhaid i Gyngorydd sy'n cymryd rhan mewn gweithgareddau corff allanol barhau i gydymffurfio gyda'r Côt Ymddygiad ar gyfer Aelodau, gan gynnwys datgan diddordebau personol ac/neu ddiddordebau sy'n rhagfarnu.
7. Dylai Cyngorydd a benodwyd i gorff allanol geisio cynrychioli sylwadau a diddordebau'r Cyngor yn ei gyfanrwydd gan gynnwys ei bolisiau a'i benderfyniadau. Gall y Cyngorydd nodi bod eu barn eu hunain, neu farn eu Grŵp yn wahanol i safbwynt y Cyngor pe bai angen.
8. Dylai Cyngorydd hefyd geisio cael briff gan y swyddogion perthnasol yn y Cyngor cyn unrhyw gyfarfodydd arwyddocaol o'r corff allanol dan sylw, yn arbennig os oes penderfyniadau yn cael eu gwneud gallai effeithio ar gyllideb neu gynlluniau'r Cyngor. Dylai Cyngorydd hefyd adrodd yn ôl i'r prif swyddog, neu i'r prif weithredwr, ar faterion o'r fath.

Argymhelliad

9. Y Cyngor i gadarnhau y penodiadau i gyrff allanol a restrir yn Atodiad 1.

ATODIAD 1

CYNRYCHIO LAETH I'W GADARNHAU GAN Y CYNGOR LLAWN

Rhif	Teitl	Nifer yr Aelodau sydd eu hangen	Enwau'r Cynrychiolydd (wyr)
1.	Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru *	3	Jeff Evans, Dylan Rees, John Ifan Jones
2.	Panel Gweithredol Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (<i>2 aelod o'r 3 uchod</i>)	2	Dylan Rees, John Ifan Jones
3.	Pwyllgor Archwilio Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (<i>yr aelod sydd ar ôl</i>)	1	Jeff Evans
4.	Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (<i>Arweinydd a Dirprwy Arweinydd</i>)	2	Gary Pritchard a Robin Williams
5.	Grŵp Cydranddeiliaid Safle Wylfa (<i>7 aelod yn cynnwys yr aelodau lleol yn Wardiau Talybolion a Thwrcelyn ac 1 aelod o'r Awdurdod</i>).	7 (Aelodau Lleol + 1 Aelod arall)	Jackie Lewis, Ken Hughes, Llio Owen, Aled M. Jones, Derek Owen, Liz Wood a Gwilym O. Jones
6.	Cyd-Bwyllgor Ymgynghorol AHNE	5	Alun Roberts, Paul Ellis, Dafydd Rhys Thomas, Pip O' Neill, John I. Jones
7.	Panel Heddlu a Throsedd Gogledd Cymru **	1	Non Dafydd
8.	CAB Ynys Môn	1	Robin Williams
9.	Medrwn Môn (<i>Sylwedydd heb bleidlais</i>)	1	Gary Pritchard

10.	Grŵp Mynediad Ynys Môn	1	Liz Wood
11.	Ymddiriedolaeth Addysgol Owen Lloyd Penrhoslligwy (76) (<i>aelod lleol</i>)	1	Margaret M. Roberts
12.	Panel Mabwysiadu Gwynedd a Môn	1	Alun Roberts
13.	Panel Maethu	1	Gary Pritchard
14.	Fforwm Cyngor Taleithiol Cymru (CLLC/WLGA) (<i>hawl i 2 aelod gydag un ohonynt yn Ddeilydd Portffolio Adnoddau Dynol</i>)	1	Carwyn Jones, Robin Williams
15.	Pwyllgor Cyswllt y Sector Gwirfoddol (<i>aelodaeth yn ôl cydbwysedd gwleidyddol</i>)	5	Jeff Evans, Gwilym O. Jones, Jackie Lewis, Keith Roberts, Arfon Wyn
16.	Fforwm Iaith Môn (i gynnwys yr Aelod Portffolio dros yr Iaith Gymraeg)	4	Dafydd Roberts, Gary Pritchard, Gwilym O. Jones, Arfon Wyn
17.	Pwyllgor Safonau	2	Margaret Roberts, Dafydd Rhys Thomas
18.	Bwrdd Age Cymru Gwynedd a Môn	1	Gwilym Jones

* Mae gofynion cydbwysedd gwleidyddol yn berthnasol i'r penodiadau hyn

** Mae'r Panel yn seiliedig ar gydbwysedd gwleidyddol ar draws y rhanbarth. Mae cynrychiolydd Ynys Môn i ddod o Grwp Plaid Cymru

PENCAMPWYR

		Enw'r Sawl a Enwebwyd yn Bencampwr
Pencampwr Gofalwyr ac Oed Gyfeillgar	1	Gwilym O. Jones
Aelod Arweiniol/Pencampwr ar Gyfer Diogelu Oedolion	1	Neville Evans
Pencampwr Plant a Phobl Ifanc	1	Llio Angharad Owen
Pencampwr Lluoedd Arfog	1	Glyn Haynes
Pencampwr Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	1	Alun Roberts
Pencampwr Sgriwtini (<i>penodiad bob yn ail rhwng cadeiryddion y 2 bwyllgor sgriwtini</i>)	1	Jeff Evans
Pencampwr Aelodau	1	Dylan Rees
Pencampwr Plant mewn Gofal	1	Dyfed Wyn Jones
Pencampwr Newid Hinsawdd	1	Geraint Bebb
Pencampwr Caffael	1	Robin Williams
Pencampwr Anghenion Dysgu Ychwanegol	1	Arfon Wyn